

РЕШЕНИЕ

№ 32839

гр. София, 21.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 82 състав, в
публично заседание на 18.08.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вената Кабурова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **9396** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК вр. чл. 27а от Закона за закрила на детето.

Образувано е във връзка с подадена жалба от П. Б. У. чрез адв. Т. Р. срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-048/01.07.2026 г. на изпълняващия длъжността директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л., с която на основание чл. 26, ал. 1 и чл. 27, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗДет. детето Б. П. У. е временно настанено в семейството на неин близък – В. Д. С. до произнасянето на съда.

В жалбата се поддържа, че оспорената заповед е незаконосъобразна, като издадена в нарушение на материалния закон, не съдържа мотиви, като липсва конкретно разписване на реални опасности или рискове за живота и здравето на детето, за да бъде то отделено от родителя. Изтъква се, че в конкретния случай липсва правно основание за ограничаване на родителските права на жалбоподателя, като той се явява единствен законен родител на детето. Посочва се, че жалбоподателят е изявил готовност трайно да се установи и да живее с дъщеря си в [населено място], за да може тя да продължи да учи в същото учебно заведение и да поддържа връзка с приятели и близки. Акцентираща се на обстоятелството, че не са налице основанията по чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗДет., тъй като П. У. не е в трайна невъзможност да отглежда детето си.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Р., която поддържа жалбата и моли съда да отмени оспорения административен акт. Претендира разноски.

Ответникът – директор на дирекция „Социално подпомагане“-Л., редовно призован, се представлява от юрк. С., който оспорва жалбата като неоснователна, а издадената заповед счита за правилна и законосъобразна, съобразена с висшия интерес на детето. В писмен отговор по

делото се развиват подробни съображения относно законосъобразността на заповедта.

Заинтересованата страна – Б. У., редовно призована се явява лично и се представлява от адв. Д., която оспорва жалбата, като я счита за допустима, но неоснователна.

Заинтересованата страна В. С., редовно призован, се явява лично, като оспорва жалбата. В писмено становище по делото чрез адв. Т. излага подробни аргументи в подкрепа на решението на административния орган да настани временно детето при него.

След като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало във връзка с подадена на 17.06.2026 г. в ДСП-Л. декларация от детето Б. У., в която изразявало желание, предвид смъртта на майка му И. С., да продължи да бъде отглеждано в семейната среда на нейния пастрок В. С.. Установено по делото е, че родителите на Б. У. са живеели заедно до 2014 г. в [населено място], когато се разделили и майката заедно с детето се установили в [населено място], а бащата – П. У. заминал да работи в Кралство Б. през 2017 г. От тогава комуникацията между него и Б. се осъществявала предимно дистанционно. През 2020 г. майката заживяла на семейни начала с В. С., с когото през 2025 г. сключила граждански брак. С. полага ежедневни грижи за Б., с която се разбира добре и имат изградена дълбока и трайна емоционална връзка. След като разбрал за смъртта на майката, П. У. се прибрал веднага в България, като първоначално (на 23.06.2026 г.) декларирал, че е съгласен детето да продължи да живее в познатата му семейна среда и да бъде отглеждано от В. С., тъй като искал то да остане в дома на майка му и да продължи образованието си в [населено място]. Впоследствие, обаче, жалбоподателят преосмислил това свое решение, като на 02.07.2026 г. депозирал писмена декларация в ДСП-Л., в която заявил, че желае и има възможност да поеме грижите за дъщеря си и като неин единствен родител да продължи да я отглежда и възпитава, като пожелал детето да бъде реинтегрирано в неговата семейна среда.

Със заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-048/01.07.2026 г. на и.д. директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л., и след изготвен доклад за оценка на случай и предприемане на мярка за закрила спрямо дете, на основание чл. 26, ал. 1, чл. 27, ал. 1 и ал. 2 вр. чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗДет. детето Б. П. У. било временно настанено в семейството на неин близък – В. Д. С. до произнасянето на съда. В мотивите на заповедта било посочено, че след смъртта на майката, непълнолетната Б. остава без родителска грижа, тъй като бащата живее трайно в чужбина. Било посочено, че желанието на детето е да се отглежда в семейството на пастрока В. С., както и че същият е подал декларация по чл. 27, ал. 3 от ЗЗДет., в която било обективизирано желанието му детето да бъде настанено в неговата семейна среда в качеството му на близък.

В хода на съдебното производство е изготвен социален доклад изх. № ПР/Д-С-ЛЮ-371-001/17.08.2026 г. от Агенция за социално подпомагане, в който е отразено, че предвид липсата на изградена трайна и пълноценна емоционална връзка с бащата, доколкото същият дълго време е отсъствал и е живял в чужбина, както и поради скръбта от загубата на майката, рязка промяна в жизнената среда на Б. би довела до тежък психоемоционален стрес. Посочено е, че жалбоподателят и дъщеря му са консултирани и са изразили съгласие за ползване на социална услуга в общността, с цел плавно изграждане на връзката дете-родител.

В хода на съдебното производство на основание чл. 15, ал. 1 от ЗЗДет. е изслушана Б. У., която категорично заявява, че иска да продължи да живее при своя пастрок В. С., че се чувства много добре в неговата семейна среда, харесва училището и приятелите си в [населено място]. Посочва, че с баща ѝ няма силна емоционална връзка, като се чувства неспокойна в неговото обкръжение.

С оглед така установената фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от лице с активна процесуална легитимация по чл. 27а, ал. 1

33Дет., срещу подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт и в предвидения за това 14-дневен срок.

Разгледана по същество същата е неоснователна по следните съображения:

Административният акт е издаден от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия съгласно чл. 27, ал. 1 33Дет. и при спазване на установената писмена форма и изискуеми реквизити съгласно чл. 59, ал. 2 АПК. Противно на твърденията в жалбата заповедта е мотивирана, доколкото фактически основания за издаване на акта се съдържат както в обстоятелствената му част, така и в представения към административната преписка социален доклад.

При издаването на заповедта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, както и правилно е приложен материалният закон.

Основанията за настаняване на дете извън семейството са посочени в разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от 33Дет., а именно „Може да бъде настанено извън семейството дете: 1. чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или чиито родителски права са ограничени; 2. чиито родители, настойници или попечители без основателна причина трайно не полагат грижи за детето; 3. чиито родители, настойници или попечители се намират в трайна невъзможност да го отглеждат; 4. което е жертва на насилие в семейството и съществува сериозна опасност от увреждане на неговото физическо, психическо, нравствено, интелектуално и социално развитие; 5. в случаите по чл. 11 от Конвенцията от 1996 г.; 6. чиито родители, настойници или попечители са се съгласили и отказват да прекратят участието му в предаване по смисъла на Закона за радиото и телевизията и с това се създава опасност за неговото физическо, психическо, нравствено и социално развитие. Съгласно ал. 2 на тази разпоредба, настаняването на детето извън семейството се налага като мярка за закрила след изчерпване на всички възможности за закрила в семейството освен в случаите, когато се налага спешното му извеждане.

Съгласно чл. 26 от 33Дет. настаняването на дете в семейство на роднини или близки, в приемно семейство или в социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа се извършва от съда. До произнасяне на съда дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето извършва временно настаняване по административен ред.

Именно такъв е предметът и на процесната заповед за временно настаняване на детето в семейството на негов близък - пастрокът му В. С., която има действие до произнасянето на съда по чл. 28 от 33Дет. или до промяна на обстоятелствата.

За да възникне основание за издаване на заповед за временно настаняване, е необходимо от страна на компетентния административен орган да е направена преценка за наличие на някое от обстоятелствата, формулирани в разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от 33Д, в настоящия казус - на такова по т. 3 – дете, чиито родител се намира в трайна невъзможност да го отглежда.

В случая се касае за 14 годишно дете, което освен физически нужди, особено силно има нужда и от психологическа и емоционална подкрепа с оглед скорошната смърт на неговата майка. Макар чисто материалните и хигиенно-битовите условия да са важни за отглеждането на детето, също толкова важни са и емоционалната връзка, подкрепата, личният пример, междуличностните взаимоотношения и привързаността към детето от страна на преживелия родител и възходящите. И ако първата категория грижи могат да се сведат до материални възможности, то вторите зависят изцяло от личните взаимоотношения и капацитет на родителя. За да бъде прието, че родителят е в състояние да полага изискуемите грижи за детето, следва да се установи комплексно изпълнение на всичките задължения, които той има спрямо него и то за постоянно, в което задължение се включва грижа не само за физическото, но и за психическото и емоционално състояние на детето. Съдът кредитира изцяло така, както е описано в социалните доклади, приложени към

административната преписка, конкретното положение, в което се намира непълнолетната Б. У.. По делото е безспорно установено, че към датата на издаване на оспорената заповед, бащата П. У. работи и живее в Кралство Б., като за детето грижи полага В. С. и то от 2020 г., когато заживява на семейни начала с майката. Видно от събраните материали по делото, както и от проведеното изслушване на Б., момичето е изградило трайна емоционална привързаност към В. С., като го чувства като свой баща. Двата продължават да живеят в апартамента на майката, в който са живели и до нейната кончина, където детето се чувства сигурно, спокойно и в позната среда. От друга страна момичето определено е отчуждено от биологичния си баща, вследствие постоянното му пребиваване в друга държава и редките лични контакти между тях. В действителност, съдът не отхвърля възможността, декларирана от бащата, а именно - да се установи и да работи трайно в [населено място], но към правнорелевантния момент на издаване на оспорената заповед, фактическото положение е различно. В случая следва да се отчита обстоятелството, как ще се отрази на Б. евентуалната смяна на семейната среда – от такава, в която е свикнало, чувства се обичано и обгрижено, в такава, която е напълно непозната и нова, с човек, макар и биологичен баща, с когото няма изградена близост и доверие. Ето защо, правилно административният орган е преценил, че в случая е налице основанията за настаняване по чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗДет., тъй като единственият останал родител се намира в трайна невъзможност да полага пълноценни грижи за детето.

Съгласно т. 1 на чл. 3 от Конвенцията за правата на детето, висшите интереси на детето са "...първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи". В унисон с тази уредба е и нормата на чл. 10, ал. 1 и 2 от ЗЗДет., прогласяваща правото на всяко дете на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси. Един от основните принципи на закрила, изведен в чл. 3, т. 3 от ЗЗДет. е "осигуряване най-добрия интерес на детето", а съгласно дефиницията на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет. в него се включва преценката на седем самостоятелни характеристики и потребности на детето и способности на родителите да се грижат за него.

Посредством предприетата мярка по чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗДет. е постигната и целта на закона да бъдат защитени интересите на детето, като правилна и целесъобразна е преценката на административния орган, насочена към защита на висшите интереси на детето, които имат приоритет пред желанията или интересите на родителя. Понятието "висши интереси на детето" не е легално дефинирано, като според съда то намира израз в прогласените и защитени от международните актове и закона права на детето - право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие и на защита на неговите права и интереси /чл. 10, ал. 1 от ЗЗДт./. Тези права и интереси са изцяло спазени с издаването на обжалваната заповед, с която е и постигнато най-доброто осигуряване на посочените права на детето.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че временната мярка за закрила на Б. П. У., приложена по административен ред, е осъществена от компетентен орган, при спазване на процесуалния и материален закон, както и в съответствие с целта на закона за закрила на детето – да се предостави временна сигурност и закрила на детето до решаването на въпроса от съда съгласно чл. 28 от ЗЗДет., поради което подадената жалба следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК на ответника се дължат разноски, който са поискани в срока за това и представляват юрисконсулско възнаграждение, което съдът определя в размер на 100 евро.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. Б. У. чрез адв. Т. Р. срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-048/01.07.2026 г. на изпълняващия длъжността директор на Дирекция „Социално подпомагане“ – Л..

ОСЪЖДА П. Б. У. да заплати на Агенция за социално подпомагане сумата в размер на 100 евро разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл. 138 от АПК.

СЪДИЯ: